

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa G. P.

przeciwko E. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 15 maja 2019 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 marca 2019r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną pozwanego E. B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), w sprawie z powództwa G. P., o zapłatę.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik procesowy pozwanego wniósł o jego uchylenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie rozstrzygnięcia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Judykatura przyjmuje jednak zgodnie, że jeżeli sąd nie uwzględnił wniosku o zwolnienie od uiszczenia kosztów sądowych, a nieopłacił skargi

kasacyjnej stało się jedyną przyczyną jej odrzucenia, w ramach postępowania wywołanego zażaleniem strony na odrzucenie skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy kontroluje także, na wniosek strony zgłoszony w zażaleniu na podstawie art. 380 k.p.c., postanowienie sądu drugiej instancji odmawiające zwolnienia od kosztów sądowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2017 r., II CZ 50/17, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2009 r., IV CZ 75/09, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2004 r. III CZ 22/04, niepubl.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zwolnienie od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla podmiotów, które ze względu na trudną sytuację materialną nie mogą ponieść tych kosztów, zatem ma charakter wyjątkowy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2016 r., II CZ 126/16, niepubl.). Dlatego przejściowe trudności materialne powstałe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, co do zasady nie stanowią podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2017 r., I CZ 49/17, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012 r., I CZ 55/12, niepubl.). Posiadanie środków finansowych zapewniających dostęp do sądu stanowi element działalności gospodarczej, zatem związane z tym koszty sądowe przedsiębiorca powinien uwzględnić w racjonalnym planowaniu wydatków związanych z tą działalnością, traktując je równoważnie z innymi obowiązkami finansowymi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2017 r., I CZ 49/17, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2013 r. V CZ 2/13, niepubl., postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2013 r., IV CZ 144/12, niepubl.).

Sąd Apelacyjny podkreślił, że pozwany posiadał znaczne środki pieniężne, kilkakrotnie przewyższające opłatę od skargi kasacyjnej, jak też inne wartościowe składniki majątku. Do chwili prawomocnego zakończenia postępowania sądowego pozwany powinien tak planować swoje wydatki, aby zachować możliwość poniesienia kosztów wynikłych z tego postępowania. Powoływanie się na przewidywanie pozytywnego dla pozwanego zakończenia sporu nie jest wystarczające dla uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych.

Z powyższych względów orzeczono jak w postanowieniu.

aj